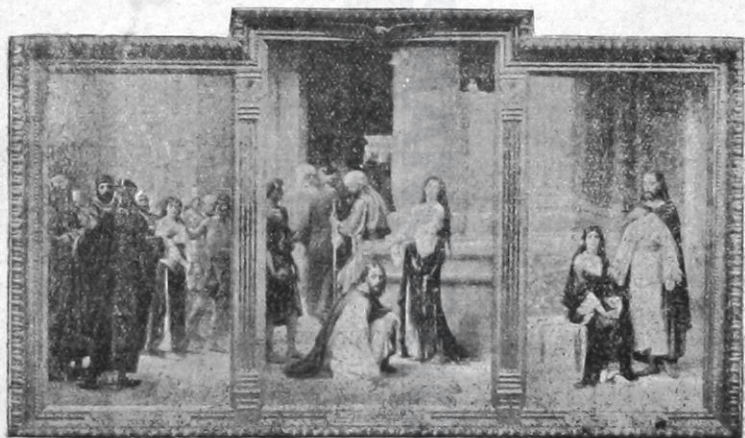

ΙΕΡΟΣ
ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΝ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΘΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΠΡΟΝΟΙΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΣΜΥΡΝΗΣ ΧΡΗΣΙΟΤΟΜΟΥ
ΠΡΟΣ ΟΦΕΛΟΣ ΤΗΣ ΘΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ "ΕΥΣΕΒΕΙΑΣ"

ΕΤΟΣ Γ'. || ΦΝ ΣΜΥΡΝΗ τῆ 6' Ιουλίου 1913 || ΑΡΙΘ. 118

· Ἐν δὲ τῷ νόμῳ Μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τριατάς λιθοβολεῖσθαι οὐ τί λέ-
γεις ; . . Ὁ δὲ Ἰησοῦς κάτω κύνθας, τῇ δακτύλῳ ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν ὡς δὲ ἐπέμε-
νον ἑρωτώμενος αὐτὸν, ἀνακύψας εἶπε πρὸς αὐτούς. "Ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος
τὸν λίθον ἐπ' αὐτῇ βαλέτω.," Οἱ δὲ, ἀκούσαντες καὶ ὑπὸ τῆς συνειδήσεως ἐλεγχόμενοι,
ἐξήρχοντο εἰς καθεὶς ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων ἕως τῶν ἱσθῶτων καὶ κατελεί-
φθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἐστῶσα εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, "εὐδεις σε
κατέκρινεν ;" ἡ δὲ εἶπεν, οὐδείς Κύριε. Εἶπε δὲ αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρί-
νω πορεύου καὶ μηκέτι ἀμάτανε.
(Ἰωάν. Η' 11-1).

ΛΟΓΟΔΟΣΙΑ

ΤΩΝ ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟ ΣΧΟΛ. ΕΤΟΣ 1912-13

ΕΝ ΤΗ **ΕΥΑΓΓΕΛΙΚΗ, ΣΧΟΛΗ,**

ὑπὸ τοῦ Διευθυντοῦ αὐτῆς **Ν. Δ. ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗ**

Σεβασμιώτατε Δέσποτα,

ἀξιότιμοι κύριοι Ἐφοροί, φιλόμουσε δμήγυρι,

Ἡ θεία δύναμις ἡ προστατεύουσα καὶ κρατύνουσα τὰ ἀγαθὰ καὶ κοινωφελῆ ἔργα, καθωδήγησε στερεῶς τὸ πνευματικὸν τοῦτο φυτώριον τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ κατὰ τὸδε τὸ ἔτος εἰς τὸ τέρμα τῶν πνευματικῶν αὐτοῦ ἀγώνων καὶ οὕτω κατέστη εἰς ἡμᾶς δυνατὸν ὅπως παριστάμενοι σήμερον πρὸ τῆς ὑμετέρας σεβαστῆς καὶ φιλομούσου δμηγύρεως, τὸ μὲν καταστήσωμεν γνωστὴν ἐν γενικαῖς γραμμαῖς τὴν κατὰ τὸ αἰσιῶς λήξαν σχολικὸν τοῦτο ἔτος συντελεσθεῖσαν ἐκπαιδευτικὴν τῆς σχολῆς ἐργασίαν, τὸ δὲ μέγιστον καὶ ἐπιβεβλημένον ἐπιτελοῦντες καθήκον ὁμολογήσωμεν χάριτας εἰς πάντας τοὺς μετὰ θερμοῦ ζήλου καὶ ἀκρας ἀφοσιώσεως πολλαχῶς καὶ πολυτρόπως προνοοῦντας καὶ ἐργαζομένους ὑπὲρ τῆς προόδου καὶ εὐδοκίας τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ καὶ τοῦ καθόλου ἐθνικοῦ καὶ ἐξανθρωπιστικοῦ ἔργου τῆς ἡμετέρας σχολῆς, ἐν ἣ ἀπὸ δύο σχεδὸν αἰώνων αἱ πάντα

γνοι καὶ ἄσπλιοι ἠθικαὶ ἀρχαὶ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἀφ' ἐνὸς καὶ τὸ εὐεργετικώτατον τῆς προγονικῆς ἡμῶν σοφίας φῶς ἀφ' ἑτέρου ἀπετέλεσαν καὶ ἀποτελοῦσι τὰς ἀρραγεῖς βάσεις, ἐφ' ὧν κατ' ἐξοχὴν ἐρείδεται τὸ πάγκαλον τῆς σχολῆς ἡμῶν μορφωτικὸν οἰκοδόμημα.

Ἡ Εὐαγγελικὴ σχολή, ὅπως ἐπιτύχη τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῆς σκοποῦ, μεγάλας μερίμνας καὶ φροντίδας καταβάλλει καὶ πάντα τὰ δυνατὰ μέσα τὰ ὑποδεικνυόμενα ὑπὸ τῆς σχολικῆς πείρας καὶ τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης χρησιμοποιεῖ καὶ παρὰ πάσας τὰς ἔστιν ὅτε ἐμφανιζόμενας οικονομικὰς ἐναντιότητας καὶ δυσχερείας, παρὰ πάντα τὰ ἐκάστοτε ἐμποδῶν ὄντα κατὰ μέγα μέρος κατορθοῖ τοῦτο ἀποβάσα, ὡς ὁ μακρὸς αὐτῆς βίος μαρτυρεῖ, ἐν τῶν διασημοτάτων ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἐκπαιδευτικῶν ἰδρυμάτων, εἰς τῶν σπουδαιοτάτων παραγόντων τοῦ ἔθνους πρὸς μόρφωσιν τῶν ὁμο-

γενῶν τῆς Μ. Ἀσίας· διὰ δὲ τοὺς φιλομούσους Συμυρναῖους ἡ Εὐαγγελικὴ σχολή εἶναι τὸ παλλάδιον ἐνὸς ἀγαθοῦ παρελθόντος καὶ τὸ τεχνουργεῖον ἐνὸς εὐέλπιδος μέλλοντος.

Ἀπόδειξις τῶν εἰρημένων μοι εἶναι ὅτι ἐν αὐτῇ ἐπαιδεύθησαν καὶ ἐκαλλέργησαν τὴν ἰδιοφυΐαν αὐτῶν πάντες σχεδὸν οἱ Συμυρναῖοι ἐπιστήμονες καὶ οἱ μεγαλέμποροι τῆς παρελθούσης γενεᾶς, οἵτινες καὶ τὰς ἐπιστήμης ἐτίμησαν καὶ τὸ ἐμπόριον προήγαγον καὶ ἐκ τῶν ὁποίων οὐκ ὀλίγοι προσήλθον ἀρωγοὶ πρὸς προαγωγὴν τῶν εὐγενικῶν ἰδανικῶν τῆς φυλῆς, ἀπὸ τῶν σπλάγγων τῆς ὁποίας πάντες οὗτοι ἐβλάστησαν.

Τρέφομεν δὲ τὴν ἐλπίδα ἢ μᾶλλον ἐχομεν ἀκράδαντον τὴν πεποίθησιν ὅτι ἡ σχολή θὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι «ἔστ' ἂν ὕδωρ τε ῥέη καὶ δένδρα μακρὰ τεθῆλη» νὰ ἐπιτελῇ τὸν ἐθνικὸν καὶ μέγαν αὐτῆς προορισμόν, νὰ μορφώσῃ τοὺς ἐν αὐτῇ φοιτῶντας χριστιανικῶς ἅμα καὶ ἑλληνοπρεπῶς, νὰ προάγῃ αὐτοὺς ἠθικῶς καὶ νὰ μεταδίδῃ διὰ τῆς σκοπίμου καὶ πρὸς τὰς νεωτέρας ἀρχὰς τῆς ὁσημέραι προαγομένης διδακτικῆς προσαρμοζομένης διδασκαλίας τὰς ἀναγκαῖας γνώσεις καὶ δεξιότητας εἰς πάντα τοὺς μαθητὰς αὐτῆς, οἵτινες εἴτε ὡς μέλλοντες ἐπιστήμονες εἴτε ὡς ἔμποροι εἴτε ὡς διδάσκαλοι προορίζονται νὰ πρωταγωνιστήσωσιν ἐν τῷ σταδίῳ τῶν ἐθνικῶν ἀγώνων, τῆς κοινωνικῆς προόδου καὶ τοῦ πολιτισμοῦ ἐν γενεῇ

καὶ οἵτινες διὰ τῆς κτηθείσης παιδείας καὶ τῆς ἐπιμόνου καὶ συστηματικῆς ἐργασίας θὰ δυνηθῶσι νὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν προαγωγὴν ἰδία τῶν ὁμογενῶν κοινοτήτων, ἐν αἷς βραδύτερον θὰ ἐγκατασταθῶσι καὶ θὰ ζητήσωσιν ἐργαζόμενοι νὰ διακριθῶσι καὶ νὰ ἐπικρατήσωσιν.

Ἡ πεποίθησις δὲ αὐτῆ περὶ παρασκευῆς διὰ τῆς μορφουμένης νεολαίας αἰσιωτέρου ἐθνικοῦ μέλλοντος εἶναι ἡ μεγάλη ἐκείνη δύναμις ἡ ἐμπνεύουσα εἰς ἡμᾶς τοὺς διδασκάλους καὶ πάντας τοὺς ἐν τῇ σχολῇ ἐργαζομένους τὸ θάρρος, τὴν ὑπομονὴν καὶ τὴν ἐγκαρτέρησιν ἐν τῷ μεγάλῳ μὲν ὁμολογουμένως καὶ ὑψηλῷ, πολυμύχῳ ὁμῶς καὶ λίαν χαλεπῷ τῆς ἀγωγῆς τῆς νεολαίας ἔργῳ.

Ἡ Εὐαγγελικὴ σχολή ἀποτελεῖται α') ἐκ τῶν τριῶν πλήρων καὶ αὐτοτελῶν ἐξαξαξίων ἀστικῶν σχολῶν, τοῦ Σοφείου, τῆς Κιουπετζογλείου καὶ τῆς ἀστικῆς σχολῆς Φασουλᾶ, ἐν αἷς ἐκπαιδεύονται ὑπὲρ τὰ χίλια τέκνα τῆς ὁμογενοῦς κοινότητος ὑπὸ εἴκοσι φιλοτίμων καὶ φιλοπόνων διδασκάλων καὶ αἵτινες διευθύνονται μετὰ δεξιότητος ὑπὸ λίαν πεπειραμένων καὶ εὐσυνειδήτων διευθυντῶν, καὶ β') ἐκ τῶν τριῶν τμημάτων τῆς μέσης ἐκπαίδευσως τοῦ Γυμνασίου, ἐνῶ ἐκπαιδεύονται 200 περίπου νέοι, τῆς Ἐμπορικῆς σχολῆς ἀριθμοῦσθαι κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο 345 μαθητὰς, καὶ τοῦ Διδασκαλείου, ὅπερ παρασκευάζει ὑπὲρ τοὺς 80 τροφίμους εἰς λειτουργοὺς τῆς στοιχειώδους ἢ διη-

μοτικής εκπαίδευσως. Ήνεγράφησαν ἐν συνόλῳ μαθητὰ 630 καὶ εἰς τὰ τρία τμήματα τῆς σχολῆς, ἅτινα εἶναι διακεκριμένα **τελείως** ἀπ' ἀλλήλων καὶ λειτουργοῦσιν **ἀσυγχύτως**.

Ἡ διαίρεσις δὲ αὕτη, ὡς καὶ ἄλλοτε ἀνεπτύξαμεν, εἰς τρία διακεκριμένα ἀπ' ἀλλήλων καὶ ἀσυγχύτως λειτουργοῦντα τμήματα παρέχει εἰς τὴν Εὐαγγελικὴν σχολὴν ὡς ἐκ τῆς εκπαιδευτικῆς καὶ τῆς καθόλου ἐθνικῆς ἐν τῇ Ἀνατολῇ ἀποστολῆς αὐτῆς καὶ τῶν ἀπαιτήσεων τῶν παρ' ἡμῖν κρατουσῶν κοινωνικῶν καὶ οικονομικῶν σχέσεων τὴν ἀρίστην μορφήν, ἣν ἠδύνατο αὕτη νὰ λάβῃ.

Καὶ τὸ μὲν γυμνασιακὸν τμήμα περιλαμβάνει τὰ μαθήματα πληρεστάτου κλασικοῦ γυμνασίου, οὗτινος τὸ ἀπολυτήριον ἀναγνωρίζεται ὑπὸ τε τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐθνικοῦ καὶ Καποδιστριακοῦ πανεπιστημίων καὶ τῶν ἄλλων ὁμοταγῶν πανεπιστημίων τῆς Εὐρώπης, τὸ δὲ ἐμπορικὸν τμήμα περιλαμβάνει τὰ μαθήματα πλήρους σχεδὸν μέσης ἐιδικῆς ἐμπορικῆς σχολῆς, παρεχούσης εἰς τοὺς εἰς αὐτὸ φοιτῶντας μαθητὰς ἐκτὸς τῶν ἐιδικῶν πρὸς εὐδοκίμησιν ἐν τῷ ἐμπορίῳ γνώσεων καὶ δεξιότητων καὶ ἀνάλογον πρὸς τὸν μέλλοντα ἔμπορον ἐγκύκλιον παιδεύειν, ἥτις κατορθοῖ νὰ ἀποσοβῆσιν τὸν ἐκ τῆς μόνομεροῦς ἐιδικῆς μόνον ἐμπορικῆς μορφώσεως κίνδυνον τῆς ὄλης τοῦ μαθητοῦ προσωπικότητος.

Εἶναι δὲ ἀρχὴ καὶ τῆς παιδαγω-

γικῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς σχολικῆς πείρας ἀναντίλεκτος ὅτι ἡ διάνοια τοῦ παιδὸς πρέπει νὰ ἀναπτύσσεται πολυμερῶς καὶ ἰσορροπῶς, καὶ διὰ τοῦτο πάσης συστηματικῆς ἐιδικῆς σπουδῆς πρέπει νὰ προηγηθῆ ἡ ἀνάλογος ἐκάστοτε ἐγκυκλοπαιδικὴ ἢ γενικὴ καλουμένη μόρφωσις, ἥτις προσπορίζει εἰς τὸν μαθητὴν προσλαμβανούσας παραστάσεις διὰ τὴν ἐκτενεστέραν μελέτην καὶ κατανόησιν παντὸς ζητήματος ἀναγομένου εἰς τὴν σφᾶραν τῆς ἐιδικῆς αὐτοῦ μορφώσεως. Ὅταν ἡ διάνοια τοῦ παιδὸς ἐνωρὶς ἀναπτύσσεται μονομερῶς, ἡ κρίσις αὐτοῦ καθίσταται περιορισμένη, ἀν δὲ ἐν ἀνάγκῃ ζητήσῃ νὰ ἐξελεθῆ τοῦ στενοῦ κύκλου τῆς μονομερείας, δὲν δύναται νὰ πράξῃ τοῦτο, διότι δὲν ἔχει τὰ πρὸς λειτουργίαν αὐτῆς ἀναγκαιοῦντα στοιχεῖα.

Ἡ διάνοια λοιπὸν τοῦ παιδὸς δύναται νὰ ἀναπτυχθῆ ἰσορροπῶς καὶ πολυμερῶς μόνον διὰ τῆς σχολίμου καὶ ἀναλόγου πρὸς τὸ μέλλον αὐτοῦ ἐπάγγελμα ἐγκυκλίου καλουμένης παιδείσεως καὶ τῆς μορφωτικῆς διδασκαλίας. Μόνον δὲ ἡ τοιαύτη παιδεύσις μεθοδικῶς καὶ ἐν τῷ προσήκοντι χρόνῳ τελομένη πλουτίζει τὴν διάνοιαν τῶν παιδῶν διὰ σαφῶν καὶ μονίμων γνώσεων, προκαλεῖ τὰς πνευματικὰς αὐτῶν δυνάμεις εἰς ἐνεργεῖαν καὶ ἐξέλκειν καὶ προάγει αὐτοὺς ὑπὸ ἠθικὴν ἐποψιν, εὐεργετικῶς ἐπιδρῶσα ἐπὶ τὴν ἁρμονικὴν διαμόρφωσιν τοῦ θυμακοῦ, τὴν ἐνίσχυσιν καὶ τὴν πρὸς τὸ ἀγαθὸν κα-

τείνουσιν τῆς βουλήσεως αὐτῶν. Οἱ στερούμενοι τῆς τοιαύτης ἀναγκαιότητος ἐγκυκλίου παιδείσεως νέοι πρὸ τῆς εἰς τὸ ἴδιον αὐτῶν ἐπάγγελμα εἰσόδου, οἱ μορφούμενοι λιαν ἔνωρὶς μόνον δι' ἐιδικῶν γνώσεων συμπρόσως πρὸς τὰς ἐσφαλμένας δοξασίας καὶ τὰς παραλόγους ἀπαιτήσεις τῶν πολλῶν, προσοικειούμενοι ὀλίγας τυπικὰς φράσεις ἐκ τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ ἀσχολούμενοι μόνον εἰς τὰ πολυθρόνητα σήμερον καταστάνα **πρακτικὰ μαθήματα** ἀποβαίνουν ὡς τὰ πολλὰ ἄνθρωποι ἔλλιποὺς μορφώσεως, κεκτημένοι ἐπιπόλαιον τῶν πραγμάτων γνῶσιν, ἔχοντες χωλαίνουσιν τὴν φαντασίαν καὶ ἀσθενῆ τὴν βούλησιν, ἄνθρωποι τέλος φλυαροῦντες μὲν συνήθως περὶ πάντων τῶν ζητημάτων, ἀδυνατοῦντες ὅμως ὡς ἐκ τῆς μόνομεροῦς αὐτῶν ἐκπαίδευσως νὰ ἐμβαδύνουσιν εἰς τὴν οὐσίαν τῶν πραγμάτων.

Διὰ τοὺς λόγους τούτους εἰς τοὺς τροφίμους τοῦ ἐμπορικοῦ τμήματος τῆς ἡμετέρας σχολῆς πρὸς τὴν ἐιδικὴν ἐμπορικὴν μορφώσιν παρέχεται ἐκ παραλλήλου καὶ ἡ ἀναγκαῖα ἐγκύκλιος παιδεύσις καὶ οὕτω ἀποφεύγεται ὁ κίνδυνος τοῦ νὰ ἐξέρχονται οὗτοι εἰς τὸν βίον στερούμενοι τῆς δεούσης αὐτενεργείας καὶ τῶν ἐφοδίων ἐκείνων, ἅτινα ἀπαιτοῦνται πρὸς ἠθικὴν τοῦ ἀτόμου ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀνύψωσιν καὶ πρὸς εὐρύτεραν δρασίν καὶ παραγωγὴν σπουδαίου τινὸς ἐν τῷ κλάδῳ, εἰς ὃν ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ ἠδύναται ἐπιδοθῆ.

Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν σκέψεων τούτων, χωρὶς νὰ παραμελῶμεν τὴν βαθμιαίαν καὶ δυνατὴν συμπλήρωσιν καὶ βελτίωσιν καὶ τοῦ ἐν γένει προγράμματος καὶ τῆς μεθόδου τῆς διδασκαλίας τῶν μαθημάτων τῶν διδασκομένων ἐν τε ταῖς ἀσπικαῖς σχολαῖς καὶ τῷ γυμνασίῳ, ἐφροντίσαμεν καὶ φροντίζομεν ἐκ παραλλήλου συμφῶνως πρὸς τὰς ἀξιεπαίνους φροντίδας καὶ συστάσεις τῆς Σ. Ἐφορέας καὶ περὶ τοῦ ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερον καταρτισμοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ τῆς σχολῆς τμήματος διὰ τῆς ἐνισχύσεως τῆς ἐν αὐτῷ διδασκαλίας τῶν ξένων γλωσσῶν καὶ τῆς διὰ τῆς καθημερινῆς πείρας ὑποδεικνυομένης κρείσσονος διαρρυθμίσεως τοῦ καθόλου προγράμματος καὶ τῶν διδακτικῶν μεθόδων τῶν ἐιδικῶν μαθημάτων τῶν διδασκομένων ἐν τῷ τμήματι τούτῳ τῆς ἡμετέρας σχολῆς.

Ἡ Ἐμπορικὴ ἡμῶν σχολὴ θὰ καταστῆ τελειότερα ὅταν ἐν προσεχῇ μέλλοντι τὰ οικονομικὰ μέσα τῆς σχολῆς ἐπιτρέψωσι καὶ τὴν ἴδρυσιν τῆς ὑπὸ τῆς Σ. Ἐφορέας ἐγκριθείσης Β' τάξεως, ἐν ἣ εὐρύτατα θὰ διδάσκονται αἱ ξένα ἰδιὰ γλῶσσαι καὶ θὰ τελήται συντονώτερον ἢ πρακτικὴ τῶν μαθητῶν εἰς τὰς ἐμπορικὰς σχέσεις ἀσκήσις.

Ἐπεὶ τῆς εκπαιδευτικῆς ἡμῶν ἀναμορφώσεως σοβαρῶς σκεπτομένη ἡ Εὐαγγελικὴ Σχολὴ καὶ φρονοῦσα ὅτι αὕτη δύναται μόνον σὺν τῷ χρόνῳ νὰ ἐπιτευχθῆ διὰ τῆς παρασκευῆς διδασκάλων παιδαγωγικῶς

συγκεροτημένων, διδασκάλων τοῦ ἔθνους μὲ νεῦρα καὶ ψυχὴν, ἱκανῶν νὰ μεταλαμπαδεύσωσι τὸ φῶς τῆς παιδείας εἰς πάσας τὰς ἐσχάτας τῆς Ἀνατολῆς καὶ νὰ φωτίωσι τοὺς ἐν σκότει καὶ σαῖ καθήμενους ἀδελφοὺς ἡμῶν, προέβη πρὸς τριετίας εἰς τὴν ἰδρυσιν πλήρους καὶ αὐτοτελοῦς Διδασκαλείου. Τὸ Διδασκαλεῖον περιλαμβάνον τρεῖς ἐνιασίου τάξεις ἀριθμεῖ ἡδὴ περὶ τοὺς 86 μαθητάς, οἵτινες ἐρχόμενοι μὲ τὴν φυσικὴν κλίαν πρὸς τὸ ὑψιστον τοῦ μορφωτοῦ τῆς νεολαίας ἐπάγγελμα (καὶ διὰ συστηματικῆς καὶ ἐπιμελημένης παιδείας, ἦν παρέχουσιν εἰς αὐτοὺς διακεκριμένοι ἐπ' ἀρετῆ καὶ παιδείᾳ καθηγηταί, καθίστανται γινώσται τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ψυχικοῦ βίου τοῦ παιδός), παρασκευάζονται νὰ γίνωσι τὰ ὄργανα, δι' ὧν ἐμφυσῶνται εἰς τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν ὅχι μόνον αἱ ἀναγκαῖαι γνώσεις διὰ τὴν ἐν τῷ βίῳ εὐδοκίμησιν τῶν διδασκομένων ἀλλὰ καὶ αἱ ὑγιεῖς καὶ ἔθνοπρεπεῖς ἀρχαὶ τὰ εὐγενῆ ἰδανικά, τὰ αἰώνια ζώπυρα, διὰ τῶν ὁποίων αἱ μεγάλα τοῦ λαοῦ ὀμάδες ἀνδρῶνται καὶ προάγονται.

Τὸ θεμέλιον τῆς ἐκπαιδεύσεως ἀποτελοῦσιν οἱ καλοὶ διδάσκαλοι ἐκεῖνοι, οἵτινες κατὰ Πλούταρχον καὶ τοῖς βίοις εἰσὶν ἀδιάρητοι καὶ τοῖς τρόποις ἀνεπίληπτοι καὶ τῆς ἐμπειρίας ἄριστοι. Ἡ εὐδοκίμησις παντὸς σχολείου εἶνε ἐξηρητημένη κατὰ μέγιστον μέρος ἐκ τῆς ἀξίας, τῆς ἐπιμελείας καὶ τῆς σκοπίμου ἐργασίας τοῦ ἐν

αὐτῇ διδάσκοντος προσωπικοῦ. Ὁ Ἀμὼς Κομμένος λέγει ὅτι ὁ διδάσκαλος εἶναι ἡ ψυχὴ τοῦ σχολείου, εἶναι ὁ ἥλιος τῆς τάξεως αὐτοῦ καὶ μόνος οὗτος δύναται νὰ ἐμφυσησῆ ζωὴν εἰς τὰς ἐπι τοῦ χάρτου γεγραμμένας ἀψύχους σχολικὰς διατάξεις. Ὁ παιδαγωγικῶς μεμορφωμένος καὶ ἄξιος τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ διδάσκαλος δύναται διὰ τῆς δεξιότητός του πολλὰ κενὰ τοῦ προγράμματος νὰ ἀναπληρώσῃ, πολλὰς ἀτελείας ἐγκειμένας ἐν τῷ ὄργανισμῷ τοῦ σχολείου νὰ καταστήσῃ ἀβλαβεῖς, τοῦναντίον δὲ καὶ τὸ ἄριστον παιδαγωγικὸν σύστημα κατ' ἀνάγκην θὰ ναναγήσῃ ἐφαρμοζόμενον ὑπὸ ἀμαθοῦς καὶ ἀδεξιῦ διδασκάλου.

Ἀληθῶς εἶναι πανθομολογούμενον πλέον σήμερον ὅτι πάντα τὰ λαμβανόμενα ἐξωτερικὰ μέτρα πρὸς βελτίωσιν τῆς ἐκπαιδεύσεως οὐδαμῶς συμβάλλονται εἰς τὴν ἐπι τὰ κρείττω τροπὴν αὐτῆς, ἂν μὴ οἱ διδάσκαλοι, οἱ φορεῖς τῆς παιδευτικῆς ἐργασίας καὶ οἱ μέλλοντες νὰ ἐφαρμόσωσι τὰ ἐν τοῖς προγράμμασιν ὀριζόμενα καὶ τὰ ἐν ταῖς ὁδηγίαις ὑποδεικνυόμενα, ἂν μὴ οἱ μέλλοντες νὰ δώσωσι ζωὴν εἰς ταῦτα, εἶναι προσηκόντως πρὸς τοῦτο δι' εἰδικῆς μορφώσεως παρεσκευασμένοι.

Αἱ παρατηρούμεναι ἐνιαχοῦ ἐλλείψεις καὶ πλημμέλειαι τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως κυριωτάτην καὶ σπουδαιωτάτην αἰτίαν ἔχουσι τὴν ἐλλειψὴν ἐπαρκῶς καὶ συστηματικῆς παιδαγωγικῆς μορφώσεως ἐν τῷ τελούντι

τὴν παιδευτικὴν ἐργασίαν διδακτικῶν προσωπικῶν, εἰς ὃ εἶναι ἀναθεθεμένη ἡ τοῦ νοῦ καὶ τοῦ ἤθους τῆς νεολαίας ἀνάπτυξις καὶ ὁρμήσις. Τότε μόνον θὰ ἀρθῶσιν αἱ πλημμέλειαι καὶ αἱ ἐλλείψεις τῆς παρ' ἡμῖν ἐκπαιδεύσεως καὶ αἱ σχολικὰ διατάξεις καθόλου εἰπεῖν θὰ λάβωσι ζωὴν, ὅταν διὰ καταλλήλου καὶ προσηκούσης εἰς τὸ ὑψηλὸν τοῦ διδασκάλου ἀξίωμα εἰδικῆς μορφώσεως παρασκευασθῶσιν οἱ ἄνδρες, οἵτινες συναισθανόμενοι βαθυτάτα τὴν βαρεῖαν ὑποχρέωσιν καὶ τὸ ὕψος τῆς ἑαυτῶν ἀποστολῆς θὰ δύνανται νὰ ἐκτελῶσι μετὰ λόγου τὸ δυσχερέστατον ἔμα καὶ ὑψιστον ἔργον τῆς διασητικῆς ἀναπτύξεως καὶ τῆς ἠθικῆς διαπαιδαγωγίσεως τῆς νεολαίας.

Ἡ βελτίωσις λοιπὸν τῆς μορφώσεως τῶν διδασκάλων εἶναι τὸ πρῶτον μέρος πάσης σοβαρᾶς καὶ μονίμου σχολικῆς μεταρρυθμίσεως. Ὁ δὲ σκεπτόμενος νὰ ἐπιτύχῃ βελτίωσιν τῶν σχολείων χωρὶς νὰ φροντίξῃ καὶ περὶ κρείσσονος μορφώσεως τοῦ ἐν αὐτοῖς διδάσκοντος προσωπικοῦ, οὗτος ἀντιεῖ εἰς πῖθον Δαναῖδων.

Ἡ ἱστορία τῆς παιδαγωγικῆς διδάσκει ἡμᾶς ὅτι πανταχοῦ τοῦ πεπολιτισμένου κόσμου ἡ βελτίωσις τῆς ἐκπαιδεύσεως ἐπετεύχθη τότε μόνον, ὅταν αἱ πολιτεῖαι ἐφρόντισαν σοβαρῶς νὰ μορφώσωσι καὶ ἐμόρφωσαν διδασκάλους ἀξιους τῆς ἀποστολῆς αὐτῶν ἀφωσιωμένους μέχρι αὐτοθυσίας εἰς τὸ μέγα ἔργον τῆς ἀνθρωπίνης μορφώσεως καὶ τῆς δι' αὐτῆς ἐ-

πιτυγχανομένης ἐξευγενίσεως τοῦ ἀνθρώπινου γένους.

Λέγοντες ταῦτα δὲν ἀρνούμεθα ὅτι διὰ τῆς φιλοτιμίας διὰ τοῦ ζήλου τῶν διδασκάλων ἡμῶν πρὸς πιστὴν καὶ εὐορκον τοῦ καθήκοντος αὐτῶν ἐκπλήρωσιν πολλὰ ὑπὲρ τῆς ἐκπαιδεύσεως ἡμῶν μέχρι τοῦδε ἐτετελέσθησαν, ἀλλὰ πρὸς τῷ ζήλῳ, τῇ ἀφοσιώσει καὶ τῇ πιστῇ καὶ εὐόρκῳ τοῦ καθήκοντος ἐκτελέσει, πρὸς ταῖς ἀρεταῖς ταύταις, αἵτινες διακρίνουσιν ὁμολογούμενως τοὺς πλείστους τῶν ἡμετέρων διδασκάλων καὶ δι' ὧν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν δικαίως κατέστησαν ἄξιοι τῆς ἐθνικῆς εὐγνωμοσύνης, ὁ νεώτερος διδάσκαλος, ὁ θέλων νὰ ἀνταποκρίνηται πρὸς τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ πνευματικοῦ καὶ τοῦ καθόλου συγγρόνου κοινωνικοῦ βίου, πρέπει νὰ εἶναι γνώστης βαθῆς καὶ τοῦ μηχανισμοῦ τοῦ ψυχικοῦ βίου τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῆς πορείας τῆς λειτουργίας, ἦν ἀκολουθεῖ ἐν τῇ ἀναπτύξει αὐτῆς ἡ ψυχὴ τοῦ παιδός, ἐν ἄλλαις λέξει πρέπει νὰ ἐκμάθῃ καὶ νὰ γινώσκῃ καλῶς ὁ διδάσκαλος τὰς συνθήκας, ὑφ' ἃς φύσει τελεῖται ἡ διαμόρφωσις τοῦ παιδικοῦ πνεύματος, τοὺς νόμους κατ' οὗς αὐτὸ λειτουργεῖ, διότι τότε μόνον οὗτος θὰ δυνηθῇ νὰ ὁρμήσῃ τὸν τρόπον τῆς ἀμέσου καὶ ἐμμέσου ἐπ' αὐτὸ ἐπιδράσεως ἵνα ἡ παιδευτικὴ αὐτοῦ ἐνέργεια στεφθῇ ὑπὸ ἐπιτυχίας.

Ὁ συστηματικὴν παιδαγωγικὴν μόρφωσιν κεκτημένος διδάσκαλος ἐν τῇ ἐνασῆσει τοῦ ἔργου του θὰ κα-

τανοήση ὅτι δὲν εἶναι εἰς αὐτὸν ἐπιτετραμμένον νὰ ἐπιβαρύνῃ ἀσκοπῶς καὶ νὰ καταπονή τὸν νοῦν τῆς τρυφερᾶς νεότητος δι' ἐπισωρεύσεως καὶ μακροῦ ὄρμητου περιπτῶν καὶ ἀχρηστοῦν γνώσεων, ἄνευ οὐδεμιᾶς πολλακῆς ὀργανικῆς συναφείας καὶ ἀλληλουχίας πρὸς ἀλλήλας συνδεομένων, ὅτι ἐν τῇ μεταδόσει τῶν ἀναγκαίων τοῖς μαθηταῖς γνώσεων εἶναι ἀνάγκη προηγουμένως νὰ προπαρασκευάζῃ, ἐπεξεργάζεται καὶ διατάσῃ τὴν ἐκάστοτε προσφερομένην διδακτικὴν ὕλην κατὰ τὰς ὁδηγίας τῆς ἐπὶ τῆς ψυχολογίας ἐρειδομένης νεωτέρας διδακτικῆς.

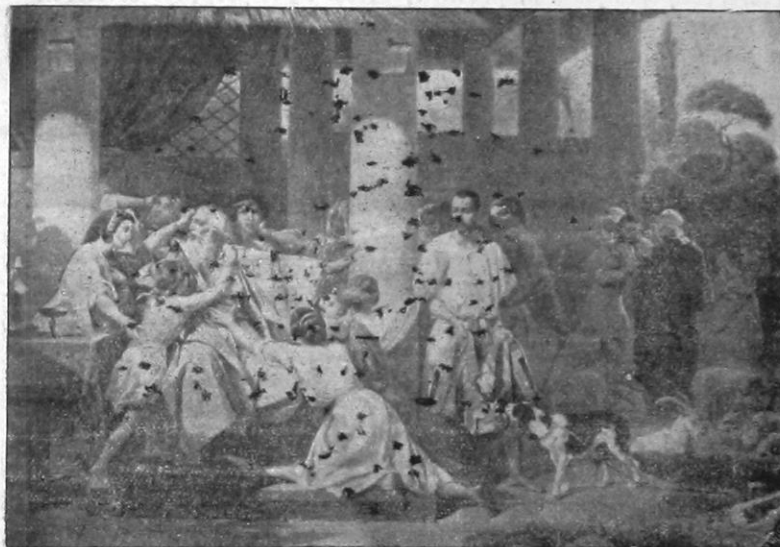
Μόνον δ' οὕτω διδάσκων ὁ διδάσκαλος οἰονδήποτε μάθημα θὰ κατορθώσῃ νὰ ἀναπτύξῃ τὰς ψυχικὰς δυνάμεις καὶ μάλιστα τὴν αὐτενέργειαν τοῦ παιδός, νὰ ἐπιδράσῃ εὐεργετικῶς ἐπὶ τὴν διεκρόφωσιν τοῦ θυμικοῦ αὐτοῦ, νὰ ἀποκαλύψῃ πρὸς τὸ πνεύματος αὐτοῦ ὄρξοντας εὐγενεστέρων διαφερόντων, νὰ ρυθμίσῃ τὴν βούλησιν αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ νὰ μορφώσῃ οὕτω ὑψηλοῦς, εὐγενεῖς καὶ ἠθικοῦς χαρακτήρας, ἄνδρας εὐρύθμους συγκεκριμένους καὶ πολίτας χρηστοῦς, οἵτινες θὰ ἀποβῶσιν οἱ στυλοὶ οἱ μέλλοντες νὰ ὑποβαστάσωσι καὶ ἀκραδάντως ὑποστηρίξωσι τὸ οἰκοδόμημα τῆς ἐκπολιτιστικῆς ἀποστολῆς τοῦ ἡμετέρου ἔθνους. Τὸ πρῶτιστον λοιπόν, οὐτινος δεῖται λαὸς τις πρὸς βελτίωσιν τῶν σχολείων αὐτοῦ, εἶναι οὐχὶ νὰ φιλοτεχνήσῃ νέα προγράμματα καὶ γὰ ἐπιζητήσῃ

νὰ εἰσαγάγῃ τυπικῶς νέας μεθόδους τῆς διδασκαλίας, ἀλλὰ νὰ μεριμνήσῃ νὰ μορφώσῃ παιδαγωγικῶς τοὺς διδασκάλους αὐτοῦ, διότι ὡς δὲν δύναται τις ἄνευ βλάβης προφανοῦς τοῦ σωματικοῦ αὐτοῦ ὀργανισμοῦ νὰ παρορᾷ τὰ διδάγματα τῆς ὑγιεινῆς, οὕτω καὶ λαὸς τις δὲν δύναται νὰ παραβαίῃ ἀτιμωρητῆ ἄνευ δηλ. μεγάλης πνευματικῆς ζημίας καὶ ἀνυπολόγιστον ἠθικῆς βλάβης τὰ διδάγματα τῆς παιδαγωγικῆς ἐπιστήμης, ἣτις ἐν Εὐρώπῃ καὶ ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ κατὰ τὸν παρελθόντα μάλιστα αἰῶνα μορφωθεῖσα καὶ συστηματοποιηθεῖσα εἰς ἴδιον αὐτοτελῆ καὶ ἀνεξάρτητον ἐπιστήμην πάντας τοὺς σκοποὺς τῆς ἀγωγῆς ζητεῖ νὰ δικαιολογήσῃ διὰ τῆς ἠθικῆς, πάντα τὰ μέτρα τῆς κυρίως ἀγωγῆς, πάντας τοὺς τρόπους τῆς διδασκαλίας, οὓς προτείνει, δύναται νὰ δικαιολογήσῃ διὰ τῆς ψυχολογίας τῆς γνωριζούσης ἡμῖν τοὺς νόμους, οἵτινες διέπουν τὸν ψυχικὸν τοῦ ἀνθρώπου βίον. Ἡ τύχη μάλιστα τῆς παιδαγωγικῆς εἶναι ἀναποσπλάτως συνδεδεμένη μετὰ τῆς ὁσημέραι προεξούσης τελειοποιήσεως τῶν ψυχολογικῶν ἐρευνῶν.

Ἡ παιδαγωγικὴ ἐπιστήμη εἶναι ἐκεῖνη, ἣτις παραλαμβάνει τὰ ἀγαθὰ τῆς κοινωνικῆς ἀναπτύξεως καὶ τοῦ πολιτισμοῦ, φροντίζει ἐπιμελῶς περὶ τῆς μεταβίβασεως τούτων εἰς τὰς νέας γενεὰς καὶ προνοεῖ ὅπως αὕτη καταστῆ ἱκανὴ νὰ ἐξακολουθήσῃ καὶ περαιτέρω προαγάγῃ τὸ ἔργον τῆς ἀνθρωπίνης προόδου καὶ τοῦ καθό-

λου πολιτισμοῦ. Ἡ παιδαγωγικὴ εἶναι, ὡς λέγει ὁ μέγας παιδαγωγικὸς ἀνὴρ τῆς Γερμανίας W. Rein, ἡ μόνη δυναμένη νὰ παρᾶσῃ εἰς τὴν πολιτείαν ὀρθὰς ὁδηγίας περὶ τῆς διαρρυθμίσεως καὶ τῆς σκοπίμου διοργανώσεως τῶν σχολείων, νὰ πα-

ρήσεως τῶν σχολείων. Διὰ τῶν ὁδηγίων δέ, ἃς ἡ παιδαγωγικὴ παρέχει εἰς τὴν πολιτείαν, ἄπτεται καὶ σημείων τῆς πολιτικῆς οἰκονομίας τῶν λαῶν, διότι διὰ τῆς σκοπίμου καὶ συστηματικῆς τῶν σχολείων ὀργανώσεως δημιουργεῖ τοιαύτας σχέσεις, ὥστε

• « Διέρρηξε δὲ Ἰακώβ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἐπέθετο σάκκον ἐπὶ τὴν ὄσφυν αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκε τὸν νιὸν αὐτοῦ ἡμέρας, πολλὰς· οὐκ ἠθέλησε δὲ πάντες οἱ υἱοὶ αὐτοῦ καὶ αἱ θυγατέρες, καὶ ἦλθον παρακαλέσαι αὐτόν· καὶ οὐκ ἤθελε παρακαλεῖσθαι, λέγων· οὐκ καταβήσομαι πρὸς τὸν νιὸν μου πενθῶν εἰς ἦδον· καὶ ἔκλαυσεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ (Γεν. ΑΖ' 34—36).

ρασκευάσῃ τὰς προκαταρκτικὰς ἐργασίας διὰ τὴν ἐκπαιδευτικὴν νομοθεσίαν καὶ νὰ κανονίσῃ τὰ τῆς καταλήλου μορφώσεως τῶν λειτουργῶν τῆς ἐκπαιδεύσεως καὶ τὰ τῆς ἐπιθε-

ἐκάστη ἀτομικὴ δύναμις νὰ καθίσταται ἱκανὴ νὰ εὐρίσκῃ τὴν ὁδὸν πρὸς τὸ ἀριμύζον αὐτῆ ἐπάγγελμα.

(Ἄκο' οὐθεῖ)

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΠΙΣΤΙΣ *

Βεβαίως παρουσιάζονται ἐν τῇ ἱστορίᾳ αἰῶνες, καθ' οὓς ἡ ἰσορροπία αὐτῆ διαταράσσεται, ἡ δὲ πίστις ὑψίσταται μαρμαρόν τινα. Τοιοῦτος εἶναι καὶ ὁ αἰὼν τὸν ὁποῖο διερχόμεθα. Ἀλλ' ὁ φαινομενικῶς ἄπιστος οὗτος αἰὼν συναθροίζει ἀνεπαισθητῶς ἕλικὸν διὰ πίστιν ἐν τῷ μέλλοντι θερμοτέρῳ εἴπερ ποτε, διότι ἀνεκάλυψε ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν πραγμάτων σελίδας ἀγνώστους εἰς τοὺς πατέρας μας, σελίδας, αἵτινες θὰ συντελέσωσιν εἰς τὴν ἐνίσχυσιν τῆς πίστεως.

Ναί, ἔρχεται καιρὸς, καθ' ὃν θὰ καταστῇ δυνατὸν νὰ βασιλευῇ πίστις θερμῆ καὶ ζωηρά, ἀποτελεσματῶν προσηλυτικῶν τῶν εὐσεβῶν ἀνδρῶν τοῦ παρόντος, οἵτινες ἐρωτῶσι τὴν φύσιν καὶ διὰ μέσου τῶν βιβλίων καὶ τῶν μνημείων τοῦ παρελθόντος παρακολουθοῦσι τὴν ἀνθρωπίνην ψυχὴν ἐν τῇ πολυπλάκῳ αὐτῆς σταδιοδρομίᾳ. Οἱ ἄνδρες οὗτοι, οἵτινες ἔχουσι τὴν ψυχὴν μεστὴν τοῦ Θεοῦ καὶ αἰσθάνονται καὶ λατρεύουσιν Αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ δημιουργίᾳ, ἐρευνῶσι τόσοσιν τὴν ἐπιστήμην, ὅσον καὶ τὴν θεοστίαν ἱστορίαν τῆς συνειδήσεως καὶ τοῦ θερησκευτικοῦ αἰσθηματος ἐπὶ τῆς ζωῆς τῆς ἀν-

θρωπότητος. Καὶ ἐν τῇ εὐσεβεῖ ταύτῃ σπουδῇ καὶ ἐρευνῇ διακρίουσι τόσοσιν εἰς τὸ βᾶθος τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου, ὅσον καὶ εἰς τὸν Ἰσραηλιτικὸν λαὸν καὶ εἰς τὰ διάφορα τμήματα τοῦ Χριστιανικοῦ κόσμου, διὰ μέσου τῶν ποικίλων ἐκδηλώσεων τοῦ θερησκευτικοῦ αἰσθηματος καὶ τῆς συνειδήσεως, τὴν πτῆσιν τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὸν ἄγνωστον Θεὸν καὶ τὴν πίστιν πρὸς Αὐτόν. Καὶ παρὰ τὰς ἀειλείας καὶ τὰς διαστροφάς, αἵτινες παρατηροῦνται πολλάκις ἐν τῇ ἐξωτερικῇ ἐκδηλώσει τῆς πίστεως τῶν ἀνθρώπων, οἱ εὐσεβεῖς οὗτοι ἄνδρες μὴ ἀποβλέποντες εἰ μὴ εἰς τὸν Θεὸν Πατέρα ὅστις ἀγαπᾷ καὶ εἰς τὰ τέκνα, αἵτινα τρέμοντα τείνουσι πρὸς Αὐτόν τὰς χεῖρας ἀναγνωρίζουσι καὶ διαβεβαίωσιν ἐν πεποιθήσει ὅτι τὸ πᾶν εἶναι ἀληθές ἐν τῷ βᾶθει τοῦ κόσμου τῆς πίστεως.

Ἀληθῶς πᾶν ὅ,τι ἤλπισας, δυνατὸν ἀνθρωπότης, κατὰ τὰς τιτανεῖους μάχας σου καὶ τὰς μακρὰς ἀγωνίας σου, πᾶν ὅ,τι τὸ ὄμμα σου διὰ μέσου τῶν δακρύων τοῦ πένθους καὶ τῆς ὀδύνης, τοῦ ἀμαρτηματος καὶ τοῦ θανάτου εἶδε παρηγοροσιν καὶ ἐνθαρρυντικόν, πᾶν ὅ,τι

οἱ προφῆται σου, ἐμβλέποντες εἰς τὰ αἰμάσσοντα τριτύματά σου, σοὶ προεῖπον παραμυθητικὸν καὶ ἐπιρροστικόν, πᾶν ὅ,τι σοὶ ἔβροντοφώνησαν ἐν ὀνόματι τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ εἶναι ἀληθές.

Πόσων ἡ ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι διδακτικὴ εἰς ἐκείνους τῶν συγχρόνων μας, οἵτινες περιφρονοῦσι τὴν πίστιν Ἄς ἀσίζωσι τὰς σελίδας τῆς. Τί θὰ ἴδωσιν; Ὅτι ὁ ἀνθρώπος εἶναι ὀδοπότης ἐκτεθειμένος εἰς τόσους κινδύνους. Ἐνίοτε καθ' ὁδὸν περιβάλλει αὐτὸν ἡ μαύ-

ρη νύξ καὶ ὁ κάματος κάμπει τὰ μέλη του, καὶ ὄμως βαδίζει πάντοτε. Διὰ τὴν δὲν ἐπέκλυσε πρὸ τῶν παρεμβαλλομένων εἰς τὴν πορείαν αὐτοῦ προσκομμάτων ἀπὸ πολλοῦ; Μετὰ τόσας ἤτις, τὰς ὁποίας ἐπέστη, πόθεν ἀντλεῖ τὸ θάρρος διὰ τὴν περαιτέρω πορείαν; Πόθεν ἐμπνέονται εἰς αὐτὸν τὰ ἔσματα τῆς ἐλπίδος; Ἀνὴρ ὑπάρχει παρὰ μία ἀπάντησις: Ὁ ἀνθρώπος; βαδίζει διὰ τῆς πίστεως.

Ο ΑΛΚΟΟΛΙΣΜΟΣ *

Ὅσοφ περισσότερο ὁ πατὴρ παρὰ δίδεται εἰς τὸ ἀλκοὸλ, τόσοσιν καὶ ἡ οὐκία του δυστυχεῖ περισσότερο. Ὁ τοιοῦτος δὲ εἶνε ἰκανὸς εἰς τὴν μέθην καὶ τὴν ἀποκτηνῶσιν του καὶ τὴν σύζυχόν του νὰ κτυπήσῃ καὶ τὰ τέκνα του νὰ δειρῃ καὶ ὅ,τι τύχη εἰς τὰς χεῖράς του νὰ σπᾶσῃ καὶ ἀφανισθῇ. Αὐτὴ εἶνε ἡ μαύρη δυστυχία. Καὶ ἡ δυστυχία αὐτὴ γίνεται ἀκόμη μεγαλειότερα, διὰ τὴν τύχη, ἐκίος τοῦ παιρὸς καὶ ἡ μήτηρ ἀλκοολικῆ.

Ἡ κακὴ συνήθεια τοῦ νὰ πίνῃ τις ἀλκοὸλ καθ' ἐκείστην ἡμέραν εἶνε ὁ βαρύτερος φόρος, ὁ ὁποῖος

φέρει πολλὰ ἄτομα καὶ πολλὰς οἰκογενείας εἰς τὴν καιτοστροφὴν τὸ καπηλείον εἶνε ὁ ἐχθρὸς τῆς οἰκονομίας, τὸ δὲ ἀλκοὸλ ὁ δρόμος ὁ ὁποῖος φέρει εἰς τὸ δεσμοτήριον. Πολλοὶ κατὰδικαι, ἐὰν διηγοῦντο τὴν θλιβεράν ἱστορίαν των θὰ ὠμολόγουν, διὴ ἡ μέθη εἶνε ἡ καιτοστροφὴ των. Κατὰ τινὰ στατιστικὴν ἀπὸ 2243 φυλακισμένους οἱ 504 ἐφυλακίσθησαν ἔνεκα τῆς μέθης, δηλ. τὸ 1)4 τῶν φυλακισμένων. Καὶ ἄλλη πάλιν στατιστικὴ ἐπὶ 100 αὐτοχειρῶν οἱ 27 αὐτοκτοιοῦν ἐξ αἰτίας τοῦ ἀλκοολισμοῦ.

Αὐτηρὰ βεβαίως τὰ ἀποτελέσμα-

*) Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου.

*) Συνέχεια ἐκ τοῦ ἐπ' ἀριθ. 116 φύλλου.

τα τοῦ ἀλκοὸλ ἐπὶ τῆς οἰκογενείας, ὡς εἶδομεν, ἀλλ' εἶναι ἀκόμη λυπρότερα, διὰν λάβωμεν ὑπ' ὄψιν, ὅτι ὁ ἀλκοολισμὸς ἡμπορεῖ νὰ μεταδώσῃ τὰ πάθη καὶ τὰς ἀσθενείας, τὰς ὁποίας ἀπέκτησεν ἀπὸ τὸ ἀλκοὸλ καὶ εἰς τὰ τέκνα του.

Διὰ νὰ ἐννοήσωμεν ποίαν ἐπίδρασιν ἐξασκεῖ ὁ ἀλκοολισμὸς τῶν γονεῶν ἐπὶ τῆς υγείας τῶν τέκνων των, ἃς ἀκούσωμεν τί λέγει σοφὸς καθηγητὴς περὶ τούτου.

Ἔλαβε 10 οἰκογενείας, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἦσαν πόται καὶ 10 ἄλλας, τῶν ὁποίων οἱ γονεῖς ἦσαν σῶφρονες καὶ ἐγκρατεῖς.

Ἡ πρώτη ὁμάς, ἡ ἀλκοολική, ἐγέννησε 57 παιδιά, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ 10 ἠμέσως μετὰ τὴν γέννησιν των ἀπέθανον ἀπὸ ἀτροφίαν, τὰ 8 ἔγειναν βλάκες, τὰ 13 ἔπαθον ἀπὸ ἐπιληψίαν, τὰ 2 ἦσαν κυφά, τὰ 5 ἀλκοολικά, τὰ 3 ἀνάπηρα, δηλ. χωλά, στραβά, τὰ 5 ραχικά καὶ μόμον 9 κατώρθωσαν νὰ ἀναπτυχθῶσι σωματικῶς καὶ πνευματικῶς. Καὶ ἀπὸ αὐτὰ πάλιν τὰ 9, τὰ 7 ἦσαν τέκνα γονεῶν ἀπὸ τοὺς ὁποίους μότον ὁ πατὴρ ἦτο ἀλκοολικός, χωρὶς ἡ μήτηρ καὶ οἱ ἄλλοι συγγενεῖς του νὰ πίνουν, καὶ μόνον 2 ἀνεπτύχθησαν κανονικῶς ἀπὸ γονεῖς οἱ ὁποῖοι ἦσαν καὶ οἱ δύο ἀλκοολικοί.

Ἡ δευτέρα ὁμάς ἐγέννησε 61 τέκνα, ἐκ τῶν ὁποίων 5 ἠμέσως μετὰ τὴν γέννησιν των ἀπέθανον, ἄλλα 2 ἀπὸ γαστροεντερίτιδα καὶ 2 ἐξ ἀσθενείας, 2 εἶχον σωματικὰ ἐ-

λατιώματα, 2 ἔμειναν στάσιμα πνευματικῶς χωρὶς νὰ εἶνε βλάκες καὶ 50 ἀνεπτύχθησαν κανονικώτατα.

Βλέπετε, ὅποια τεραστία εἶνε ἡ διαφορὰ τῆς σωματικῆς καὶ πνευματικῆς ἀναπτύξεως τῶν ἀπογόνων τῶν ἀλκοολικῶν καὶ μὴ τοιούτων.

Ἀκριβῶς δὲ διὰ τοῦτο παρεκινήθη καὶ ἐγὼ σήμερον νὰ γράψω καὶ λαλήσω ἀπὸ τῶν σιτηλῶν τοῦ «Ἰερῶ Πολυκάρπου» περὶ τοῦ ἀλκοολισμοῦ, διότι ἕνεκα τοῦ ἐπαγγέλματός μου ἀπὸ πολλῶν ἤδη εἰδῶν μελετῶ καὶ ἐξετάζω τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀλκοολισμοῦ ἐπὶ τῶν ταλαιπώρων παιδίων. Γεννῶνται εἰς τὸν κόσμον τοῦτον μὲ τὴν σφραγίδα τῆς δυστυχίας καὶ τῆς ἀβλιότητος, φέρουν τόσας ἀμαρτίας καὶ τόσα πάθη τῶν γονεῶν των ἐπὶ τῆς ῥαχίς των, ὥστε μὲ ὄλην τὴν καλὴν θέλησιν των, μὲ ὅλα τὰ μέσα τὰ ὁποῖα δυνατόν νὰ διαθέτουν, δὲν δύνανται νὰ ἀνακύβουν, νὰ σηκώσουν δηλ. κεφάλι.

Ἀκριβῶς λοιπὸν διὰ τὰ ἀδῶα αὐτὰ πλάσματα πρέπει νὰ λάβωμεν συντόμως τὰ μέτρα μας ἡμεῖς πρῶτα πρῶτα οἱ διδάσκαλοι, οἱ παιδαγωγοί, οἱ ἰατροί, οἱ φίλοι τῆς νεολαίας καὶ αἱ ἀρμόδιοι ἀρχαί, ἡμεῖς πρέπει νὰ κρούσωμεν τὸν κώδωνα τοῦ κινδύνου χάριν αὐτοῦ τοῦ ἔθνους μας, τῆς φιλῆς μας, τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐὰν ἐξακολουθήσωμεν τὸν ἔθρονον αὐτὸν ἡ φυλὴ μας θὰ ἐκφυλισθῇ, θὰ ἐκνευρισθῇ καὶ θὰ κατισυντριβῇ

ὑπὸ τὴν πτέρναν τῶν ὑγιεινῶν καὶ τῶν φρονιμωτέρων.

Ἄν πρόκειται βεβαίως ἐδῶ δι' ἓν θῦμα τοῦ νιούζικου ἢ τοῦ ἀψέντ, ἀλλὰ διὰ τὴν υγίειαν καὶ εὐρωστίαν τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ τὴν βάσιν καὶ τὸ θεμέλιον κάθε πολιτισμοῦ καὶ κάθε προόδου. Καὶ ὅπου ὁ πολιτισμὸς καὶ ὁ ἐξευγενισμὸς τοῦ λαοῦ κινδυνεύει ἐξ αἰτίας τῆς φιλοποσίας, ἐκεῖ εἶνε ἀνάγκη οἱ παιδαγωγοὶ καὶ ἡ σχολὴ νὰ ἀναλαμβάνωσι τὸν ἀγῶνα ἐναντίον τοῦ ἀλκοὸλ καὶ βαθμηδὸν μὲ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν ἀνάλογον ἀνατροφὴν νὰ λαμβάνωσι μὲ τὸ μέρος των καὶ τοὺς μαθητάς.

Φανερόν λοιπὸν ὅτι καὶ ἐδῶ σπουδαῖον ρόλον παίζει ἡ ἀνατροφή.

Ἀλλὰ διὰ τὸ ἔχη καλὰ καὶ εὐχάριστα ἀποτελέσματα ἡ ἀνατροφή πρέπει τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον ἀνατρέφεται νὰ εἶνε ὑγιὲς καὶ κατὰ τὸ σῶμα καὶ κατὰ τὸ πνεῦμα. Ἀλλ' εἶνε πάντοτε τοιαῦτα τὰ παιδιά; Ὁχι, δυστυχῶς ἀπαντῶμεν. Πολλῶν παιδίων ἡ λειτουργία τῆς πνευματικῆς μηχανῆς εἶνε ἀνώμαλος καὶ πρέπει μὲ τὴν ἀνατροφήν νὰ διορθώσωμεν τὸ κακὸν τοῦτο ὅσον εἶνε δυνατόν. Εἰς ἡμᾶς ἐδῶ τὸ τοιοῦτον εἶνε δυσκολώτατον, διὰ νὰ μὴ εἴπω ἀδύνατον· εἰς τὴν Εὐρώπῃν ὅμως ὑπάρχουν ἰδιαιτέρα σχολεῖα διὰ τὰ ἀνίκανα παιδιά καὶ δι' ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα πνευματικῶς εἶνε ὀπίσω, διὰ τοὺς βλάκας δηλ. τὰ ἡλίθια, τὰ χωφά, τὰ τυφλά, τὰ κεφάλαια, τὰ ρα-

χιτικά, τὰ ἐπιληπτικά καὶ μὲ μ'αν λέξιν διὰ τὰ ἀνάπηρα.

Ἄλλ' ὀπισθεν τῆς τοιαύτης ἀβλιότητος τῶν δυστυχῶν τούτων πλασμάτων πολλὰς φορὰς, ἂν ὄχι πάντοτε, παρατηρεῖ τις τὸν ἀλκοολισμὸν. Ἰδοὺ δὲ τί λέγει σοφὸς τις εἰς μίαν μελέτην του περὶ τοῦ ζητήματος τούτου:

«Μετ' ἐξετάσεις καὶ ἐρεῦνας, τὰς ὁποίας ἔκαμα λέγει, μὲ μεγάλην προσοχὴν εἰς τὰς σχολὰς τῆς Ἐλβετίας παρατηρήθη ὅτι ἀπὸ ὅλα τὰ πνυδία, τὰ ὁποῖα φοιτῶσιν εἰς τὸ σχολεῖον τὰ 8196 ἀπεδείχθησαν ἀμβλύνοια καὶ ἡλίθια, ἐπιληπτικά, κωφά, τυφλά, καὶ μὲ διαφόρους ἄλλας σωματικὰς βλάβας, χωρὶς εἰς τὸν ἀριθμὸν τούτων νὰ συμπεριληφθῶσι καὶ τὰ ἠθικῶς παρημελημένα παιδιά. Ἴσως δὲν ἡμποροῦμεν νὰ ἐννοήσωμεν τὴν μεγάλην, τὴν μεγίστην ἀβλιότητα, ἡ ἔποια κρύπτεται ὀπισθεν τῶν ἀρεθμῶν τούτων. Ὅ,τι ὅμως ἡμεῖς ἕνεκα τῆς ἀπιρίας μας δὲν δυνάμεθα νὰ καταλάβωμεν, ὁ ἴδιος σοφὸς μᾶς διαφωτίζει μὲ τοὺς ἐξῆς λόγους: «Βεβαίως, λέγει, ἀμβλύνοια δύναται νὰ ὑπάρξῃ καὶ χωρὶς τὸ ἀλκοὸλ, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν παρατηρήσεών μου ἐπὶ πολλὰ ἔτη μὲ βεβαιωθῆν, ὅτι ἀλκοὸλ καὶ ἀμβλύνοια ἔχουν μεγίστην σχέσιν ἀναμεταξύ των, εἶνε ἀναποσπάστως συνδεδεμένα πρὸς ἄλληλα καὶ ὅτι ἐκάστη σταγὼν ἀλκοὸλ, τὴν ὁποῖαν ὀρῖπει ὁ γονεὺς εἰς τὸν στόμαχόν του, εἶνε μία σταγὼν βλα-

κίας καὶ ἠλιθιότητος, ἡ ὁποία μεταδίδεται εἰς τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον θὰ γεννηθῆ ἀπὸ αὐτόν.»

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον κατὰ πρῶτον πάσχει ἀπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ἀλκοὸλ εἶνε ὁ ἐγκέφαλος, καθὼς εἴπομεν καὶ προηγουμένως. Καὶ περὶ τούτου μᾶς πείθει ἐκτὸς τῶν ἄλλων καὶ μία στατιστικὴ τοῦ συνεδρίου τοῦ ὁποῖου συνεκροτήθη ἐσχάτως ἐν Βασιλείᾳ τῆς Ἑλβετίας, ἡ ὁποία μᾶς λέγει. «Ἡ ἰκνύσις τὴν ὁποίαν ἔχει τις γὰρ προσθήκη, γὰρ πολλαπλασιάζει, γὰρ κάμη τὰς διαφόρους ἀριθμητικὰς πράξεις, γὰρ ἀποστηθίζει, γὰρ ἐκδέχεται τὰς ἰδέας του, παρετηρήθη διὰ ἀρετὰ ἀμβλύνεται καὶ ὀλιγοστεύει, ἐὰν κανεὶς πῆρ καὶ ὀλίγα ποτήρια ζύθου». Τὸ ζήτημα δὲ γίνεται σοβαρώτερον, ἔτι ἀνάβωμεν ὑπ' ὄψιν ὅτι ἡ κλίσις, ἡ ἐπιθυμία αὐτῆ τῶν γονέων εἰς τὸ πίνειν καὶ μάλιστα αἱ προδιαθέσεις εἰς τὴν ἀσθένειαν μεταδίδονται ὑπὸ τῶν γονέων εἰς τὰ παιδιά των καὶ εἰς τοὺς ἀπογόνους των. Ἐκτὸς τοῦ κληρονομικοῦ τούτου δώρου τὸ ὁποῖον καταστρέφει τὴν νεολαίαν πρέπει γὰρ παταχθῆ καὶ ἡ κηχὴ συνήθεια μερικῶν γονέων γὰρ διδῶσι χωρὶς ἀνάγκης εἰς τὰ παιδιά των ἀλκοολικὰ ποτὰ καὶ γὰρ τὰ συνειθίζουσιν τοιοῦτοτρόπως ἀπὸ μικρᾶς ἡλικίας εἰς τὸν ἀλκοολισμόν. Πολλάκις πολλὰ παιδιά εἶνε δυνατόν γὰρ εἶνε πεπρωκισμένα ἀπὸ τὴν φύσιν μὲ πολλὰ καλὰ προτενύματα, καὶ ἂν εἶχον καὶ καλὰ παραδείγματα ἐκ μέρους τῶν γο-

νέων των καὶ τῶν ἄλλων, οἱ ὁποῖοι τὰ περισοιχίζουσιν θὰ ἠδύνατο γὰρ γίνουσιν ποτὶ καλοὶ ἄνθρωποι, χρηστοὶ καὶ ὠφέλιμοι πολῖται, ἀλλὰ τὸ κακὸν παράδειγμα τῶν μεθύσων γονέων των ὄχι μόνον παρεμποδίζει τὴν πρόδοσιν καὶ ἀνάπτυξιν τῶν φυσικῶν ἐκείνων χαρισμάτων, ἀλλὰ τούναντίον ἐπιβάλλεται τόσον πολλὴ εἰς τὰ παιδιά των, ὥστε κάμουν αὐτὰ ὅμοια πρὸς αὐτοὺς.

Ἄλλοι μὲν βεβαίως πρόπει γ' ἀναλάβωμεν τὸν ἀγῶνα καὶ γὰρ καταπολεμήσωμεν τὸν ἀλκοολισμόν, πρὸ πάντων ὁμῶς ἡ σχολὴ καὶ πάλιν πρέπει γὰρ κηρύξῃ πόλεμον ἀκήρυκτον. Καὶ τοῦτο ἔμπορεῖ γὰρ τὸ ἐπιτύχει κατὰ πολλοὺς τρόπους. Πρῶτον μὲν διὰ τῆς διδασκαλίας ἐνὸς μαθήματος, τὸ ὁποῖον λέγεται ὑγιεινῆ, καὶ τοῦ ὁποῖου ἡμεῖς μόνον τὸ ὄνομα ἀκούομεν, διότι καθόσον γνωρίζω εἰς καινὴν σχολεῖον δὲν διδάσκειται τοῦτο καινοὶ εἶναι τόσον ὠφέλιμον.

Ἄλλὰ καὶ εἰς ἕκαστον μάθημα ἔμπορεῖ ὁ διδάσκαλος ἂν θέλῃ γὰρ κάμη λόγον περὶ τοῦ ἀλκοολισμοῦ καὶ γὰρ παριστᾷ πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν τῶν μαθητῶν τὰ ἀποτελέσματα τούτου μὲ τὰ φοβερώτερα καὶ τὰ σκοτεινότερα χρώματα.

Καὶ πρῶτον εἰς τὸ μάθημα τῶν Ἑβραίων δύναται ὁ διδάσκαλος γὰρ διδάξῃ εἰς τοὺς μαθητὰς του ὅτι ὁ μέθυσος παραβαίνει ὅλας σχεδὸν τὰς ἐπιτολάς τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθὼς φαίνεται ἀπὸ τὴν ἀκόλουθον στατιστικὴν. Ἀπὸ τὰς 32837 φυλακι-

σμένων εἰς 120 φυλακὰς τῆς Γερμανίας ἀπεδείχθη ὅτι τὰ 46 ο)ο τῶν φρονέων ἔκαμαν τὸ κακούργημα ἐν καταστάσει μέθης τὰ 63 ο)ο τῶν θανατηφόρων συγκρούσεων, τὰ 74 ο)ο τῶν σοβαρῶν τραυμάτων, τὰ 63 ο)ο τῶν ἐλαφροτέρων, τὰ 76 ο)ο τῶν στάσεων ἐναντίον τῶν νόμων τοῦ κράτους, τὰ 54 ο)ο τῶν οἰκογενειακῶν φιλονεικιῶν, τὰ 77 ο)ο τῶν προσβολῶν τῆς δημοσίας ἠθικῆς καὶ τῆς παρανομίας ὀφείλονται εἰς τὴν μέθην. Παραδείγματα ἀλκοολικῶν, οἱ ὁποῖοι ἐπολιτεύθησαν ἐναντίον τῶν θείων νόμων ἔμποροῦμεν γὰρ ἀναφέρωμεν καὶ ἀπὸ τὴν Παλαιὰν καὶ Νέαν Διαθήκην, καθὼς π. χ. τὸν Ὀλοφέρνην, τὸν Ἡρώδη, τὸν ἄσωτον νιόν, τὸν πλούσιον τοῦ Ἐβ. ἀγγελίου καὶ ἄλλους. Ὅχι μόνον εἰς τὰ ἑθνησκευτικά, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ ἑλληνικὰ δύναται ὁ διδάσκαλος γὰρ διδάξῃ εἰς τοὺς μαθητὰς του τὰς καταστρεπτικὰς συνεπείας τοῦ ἀλκοὸλ ἐπὶ τῆς ψυχῆς, τοῦ σώματος καὶ τῆς τόπης διὰ καταλλήλων ἀναγνωσμάτων.

Ἐπίσης καὶ εἰς τὰ μαθήματα τῆς Ἱστορίας καὶ Γεωγραφίας δύναται γ' ἀναφέρειν τὰς χώρας ἀπὸ τὰς ὁποίας ἐξάγεται τὸ ἀλκοὸλ. Εἰς τὴν Φυσικὴν Ἱστορίαν διδάσκει τὰ παιδιά γὰρ γνωρίσωσι τὰ φυτὰ καὶ τοὺς καρπούς, οἱ ὁποῖοι παρέχουσιν ἀλκοὸλ καὶ ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἐξάγουν τοῦτο. Ἡ ἄμπελος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σικαλὶς, ὁ σίτος, ἡ ὄρυζα, ὁ ἀραβόσιτος, ἡ βρωωνία, τὰ γεώμηλα,

τὸ κίμιον, ἡ μέντα, τὸ σακχαροκάλαιμον, τὰ πυρηνώδη ὀπωρικά, ὅπως εἶναι τὰ κυδῶνια, τὰ ἄπια, τὰ μῆλα κ.τ.λ. ἐμπεριέχουσιν ἀλκοὸλ, τὸ ὁποῖον μὲ διαφόρους τρόπους καὶ μὲ διαφόρους μηχανὰς ἐξάγουν ἀπὸ αὐτά. Πολλὰ ἐκ τούτων δὲν ἐμπεριέχουσιν κατ' ἀρχὴν ἀλκοὸλ, ἀλλὰ κατόπιν ἀποκοτῶν τοῦτο διὰ τῆς ζυμώσεως. Τὸ γλευκὸς λ. χ. κατ' ἀρχὰς δὲν ἐμπεριέχει ἀλκοὸλ, τοῦτο ἀναπτύσσεται κατὰ τὴν ζύμωσιν, ἡ ὁποία γίνεται ἀπὸ μερικά ζυψία, τὰ ὁποῖα καλοῦνται βακτηρίδια. Αὐτὰ πολλαπλασιάζονται κατὰ μυριάδας μυριάδων εἰς τὸν γλυκὸν μούστον, ἀπορροφῶν τούτον μὲν μεγάλην λαίμαργίαν καὶ ἔπειτα τὸν ἔξεμοῦν ὄλω; διόλου διάφορον καὶ μὲ ἀλκοὸλ.

Καὶ ἡ Ἀριθμητικὴ συντελεῖ παρὰ πολλὰ εἰς τὸν σκοπὸν μας τοῦτον διότι μὲ πειστικωτάτους ἀριθμοὺς ἀποδεικνύει πόση ζημία γίνεται εἰς τὸν λαὸν μὲ τὰ ἔξοδα εἰς τὰ ἀλκοολικὰ ποτὰ.

Κατὰ μίαν ἐπίσημον στατιστικὴν ὁ λαὸς τῆς Γερμανίας καταδαπανᾷ τὸ ἔτος 375.000.000 φράγκα διὰ τὸ ἀλκοὸλ, ἐνῶ διὰ τὸν στρατιωτικὸν προϋπολογισμόν ἐξοδεύει ἡ Κυβέρνησις μόλις τὸ 1)3 τοῦ ποσοῦ τούτου, δηλ. 125.000.000 φρ. Καὶ ἐν Γαλλίᾳ τὰ 38 ἑκατομ. τῶν κατοίκων τῆς πίνουσιν κατ' ἔτος 539.000.000 λίτρας ἀλκοὸλ, τὸ ὁποῖον ἀναλογεῖ πρὸς 14,2 λίτρας κατ' ἄτομον.

(Ἄκολουθεῖ)

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΘΕΙΟΥ ΚΗΡΥΓΜΑΤΟΣ

Ἡ Α. Σιβασιμίδης ὁ Μητροπολίτης ἡμῶν κ. κ. Χρυσόστομος τὴν αὐρὸν Κυριακὴν 7 Ἰουλίου κηρύξει τὸν θεῖον λόγον ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Παλ. Φωκαίας.

Οἱ δὲ ἱεροκλήρυκες τῆς Θρησκευτικῆς Ἀδελφότητος: "Ἐτσεβείας,, θὰ κηρύξωσιν ὡς ἑξῆς :

Ἄ. Ἱερολογ. κ. Γρ. Ὁρφανίδης π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Ἀλατοῦταιν.

Ἄ. ἑλλόγ. κ. Π. Παπαδήμον π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ Φιλαδελφείας.

Ἄ. ἑλλόγ. κ. Π. Γιασινοβάκης π. μ.

ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ ἁγ. Φωτεινῆς, μ. μ. δὲ ἐν τῇ σχολῇ ἁγ. Δημητρίου.

Ἄ. ἑλλόγ. κ. Β. Εὐθύμιου π. μ. ἐν τῷ ἱερῷ ναῷ ἁγ. Ἀναργύρων (Λευκαῖα Πηγῆ).

ΣΗΜ. Τὸ ἐν ταῖς σχολαῖς κήρυγμα ἀρχεται τὴν 4ην ὥραν μ. μ.

ΜΙΚΡΑ ΑΠΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτην κ. Δωρόθεον Ν. Δουκάκη (περιοδεύοντα). Διπλότυπα ἐστάλησαν εἰς Ρόδον. — Κοιν. Ἰωάννην Περίδην (Κῶ). Ἐπιστολὴ σας ἐλήφθη. Ἀπάντησιν ταχυδρομικῶς.

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΣΙΑ

Ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ τῶν Ἐμπορικῶν ἐν τῷ παρ' ἡμῖν Ἑλληνογεωμικῷ Λυκείῳ **Κ. Γιαννίκη** καὶ ἤδη διευθυντοῦ τοῦ Ἐμπορικοῦ αὐτοῦ τμήματος κ. **Ι. Β. Γιαννίκη** ἐξεδόθη φιλοκάλως ἐκ τοῦ τυπογραφείου τοῦ αὐτοῦ Λυκείου ἡ «**ΓΑΛΛΙΚΗ** τοῦ **ΕΜΠΟΡΙΟΥ**».

Τὸ ἔργον τοῦτο τοῦ φιλοπόνου διδασκάλου, συνδυάζοντος ὡς γνωστὸν πληρῆ θεωρητικὴν μόρφωσιν πρὸς μεγάλην πρακτικὴν ἐξάσκησιν τοῦ ἐμπορίου, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ εὐρεῖαν γαλλομάθειαν, προώρισται ν' ἀποβῇ χρησιμώτατον εἰς τοὺς διὰ τὸ ἐμπόριον προαλιφεομένους, ἀποτελεῖ δ' ἀληθῆ πρωτοτυπίαν διὰ τὴν πτωχὴν ἄλλως παρὰ τῇ ὁμογενεῖᾳ ἐμπορικῆν φιλολογίαν.

Τὸ βιβλίον πλὴν τῆς καθόλου αὐτοῦ μεθοδικῆς καιατάξεως, περιλαμβάνει σειρὰν κατὰ μαθήματα καὶ διαλόγους ἐμπορικῶν καὶ νομικῶν τοῦ Ἐμπορικοῦ δικαίου ὄρων, καὶ τέλος κύκλον ἐπιστολογραφίας, μετὰ σχετικῶν διαλόγων.

Πεπεσμεθα οὗτι τὸ ἔργον θέλει ἐπαξίως ἐκτιμηθῆ, ἵνα οὕτω λαμβάνωσιν ἐνθάρρυνσιν οἱ ἐκ τῶν ὁμογενῶν δυνάμενοι νὰ συμβάλλωσιν πρὸς πλουτισμὸν τῆς τόσον ἰσχυρῆς παρ' ἡμῖν ἐμπορικῆς βιβλιοθήκης.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ «**Ι. Πολυκάρπου**» συνίστησεν ἰδιαίτερος τὸ βιβλίον τοῦτο πρὸ πάντων εἰς τοὺς πρωτοπείρους, ἵνα ὅσον τὸ δυνατόν τελειότερον καταρτίζωσιν καὶ μὴ φνισκώσωσιν ὡς ἄμισθοι ὑπάλληλοι Τραπεζῶν ἢ κατασημάτων ἐπὶ μῆρας καὶ ἔτη ἢ ἐπὶ εὐτελεστάτῳ μισθῷ ἐργαζόμενοι μετὰ τοσοῦτων ἐτῶν σπουδᾶς, ἀλλὰ νὰ κατέρχωνται ὅσον τὸ δυνατόν ἀνοπλοὶ εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς ἐπικρατήσεως.

Ἱπεύθυνος : Π. Γ. ΛΟΥΚΕΛΛΗΣ — Ἐκ τοῦ τυπογραφείου «**Ι. ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΥ**,»